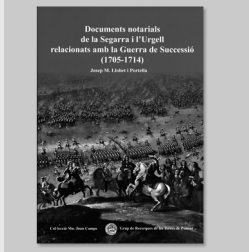

ssenyeyes

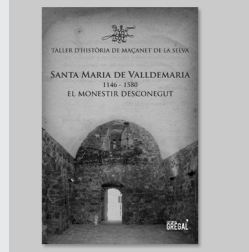
J. M. LLOBET I PORTELLA

Documents notarial de la Segarra i l'Urgell relacionats amb la Guerra de Successió (1705-1714)

Cervera: Grup de Recerques de les Terres de Ponent, 2014. 319 p., 20 €.

La documentació notarial és importantíssima per a determinades recerques històriques perquè registra qüestions cabdals en la vida de les persones i de les institucions. El llibre que presentem no és res més que la transcripció de 333 documents custodiats a l'Arxiu Comarcal de la Segarra, originats en el seu moment per notaris de Cervera, Tàrraga, Guissona, Bellpuig i Anglesola. Tots aquests documents estan relacionats amb la Guerra de Successió i van des del 1705 al 1714. Diem que «no és res més» amb la consideració que és molta la informació que es posa a l'abast dels historiadors i també del públic en general, i que al darrere hi ha una feina ingent de recerca i de transcripció. La documentació s'ha volgut presentar íntegrament amb la frescor de tal com va ser redactada, amb la voluntat d'oferir globalment un corpus documental que ha de servir per enriquir la interpretació del desenvolupament de la guerra i de l'afectació local de la mateixa. I ha de ser, sens dubte, un fons documental còmode d'utilitzar per a recerques molt diverses a les quals pot subvenir localment, sobretot a les comarques de la Segarra i l'Urgell. Els documents estan ordenats cronològicament, se'n dona la referència de localització arxivística i se'n fa una breu descripció cronològica. L'extensa relació de descripcions documentals es complementa amb més de cinquanta pàgines d'índexs d'antropònims i de topònims que ajuden molt a la cerca de documents en funció dels interessos dels lectors. I a més d'això i de les presentacions oportunes, la publicació està encapçalada per un pròleg complet i aprofundit d'Agustí Alcoberro que exposa l'interès de la documentació per entendre la vida diària en poblacions de dominació sovint alternada. Alcoberro afirma que «poques vegades la Guerra de Successió ha estat explicada sobre el terreny, des de la documentació local i comarcal, d'una manera tan àmplia i sistemàtica».

JOSEP SANTESMASES I OLLÉ. CCEPC

J. ALBERTÍ I ORIOL

Santa Maria de Valldemaria, 1146-1580.

El monestir desconegut

Maçanet de la Selva: Taller d'Història de Maçanet de la Selva i Editorial Gregal, 2014. 318 p., 25 €.

Aquesta publicació fa un repàs a la història del monestir de Santa Maria de Valldemaria, situat al veïnat de Pibitllor, al sud del terme municipal de Maçanet de la Selva, i que està considerat el primer monestir cistercenc femení de la Corona d'Aragó. El llibre comença amb una explicació general de l'eremitisme, de la vida contemplativa en comunitat, de les diferents reformes de la regla de sant Benet (Benet d'Aniana, Cluny, Cister i les monges blanques) i de la seva instauració a Catalunya a l'edat mitjana, tant en els ordes masculins com els femenins.

Més endavant s'endinsa en la història del monestir, documentat des del 1146: els mites fundacionals, les possessions, els beneficiaris i la creació del monestir de Sant Feliu de Cadins a Cabanes (fundat el 1169), al qual posteriorment s'uní. També presenta la vida quotidiana en comunitat, els conflictes que es produïren al seu interior, la consolidació dels dominis, les penúries econòmiques i el ressorgiment al segle XIV, la nova crisi i la unió amb el monestir de Sant Feliu de Cadins, els conflictes entre els dos cenobis, l'abandonament del monestir el 1543, motivat pel bandolerisme i la inseguretat de la zona, i l'acolliment el 1550 al monestir benedictí de Sant Daniel de Girona, on es va integrar de manera definitiva. La continuïtat dels càrrecs dins del nou monestir de Sant Daniel no va afavorir la disminució de la conflictivitat en la comunitat de Santa Maria, tant interna com externa (amb Sant Feliu de Cadins), ni evità la lluita pels beneficis de Santa Maria dins del monestir de Sant Daniel. El trasllat d'aquesta comunitat i el tancament de l'antic cenobi en van afavorir la venda i la fragmentació del patrimoni.

Els annexos del llibre inclouen mapes, una ressenya del diplomatari fins al segle XVIII, l'abaciologi i el llistat onomàstic de religioses.

CARLES BARRULL. Tècnic de documentació, Institut Ramon Muntaner.